

**TOPLUMDA MUHASEBE MESLEĞİNE YÖNELİK ALGI ANALİZİ: ORDU İLİ
ALAN ARAŞTIRMASI***

Doç. Dr. Habib AKDOĞAN**

Öğr. Gör. Neşegül PARLAK***

ÖZET

Muhasebe, toplumun hemen hemen bütün kesimlerinin ihtiyacına cevap verebilecek finansal bilgiler üreten bir bilim dalıdır. Muhasebe meslek mensupları, defter tutma, muhasebe sisteminin kurulması ve işleyişı, denetim, bilirkişilik ve tahkim gibi farklı alanlarda faaliyet gösterebilirler. Bu çalışmada, toplumun muhasebe mesleğine yönelik algılarını ortaya koymak amaçlanmıştır. Bu kapsamda Ordu ilinde Ocak-Mart 2017 aylarını kapsayan dönemde tesadüfi olarak seçilen 363 kişiye anket uygulanmıştır. Anket aracılığı ile muhasebe mesleğinin toplum nezdinde tanınırlığı, işlevinin ne olduğu, ne tür fonksiyonu icra ettiği konularında toplumun algı düzeyi tespit edilmeye çalışılmıştır. Çalışmanın evrenini Ordu ili ve ilçeleri oluşturmaktadır. Araştırmada verilerin toplanması, belirlenen örneklem ile gönüllülük esasına göre yürütülmüştür. Anket sonuçları sonucu elde edilen verilerin test edilmesinde; muhasebecilerin yetki ve sorumlulukları ve yaptığı işin niteliği açısından algılanmasına ilişkin görüşlerine ait puanların iki gruplu demografik değişkenlere göre karşılaştırılmasında t testinden; ikiden fazla gruplu demografik değişkenlere göre karşılaştırılmasında ANOVA testinden yararlanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Toplum, Muhasebe Mesleği, Meslek Etiği, Meslek Algısı

GİRİŐ

Küreselleşme ile giderek artan bir öneme sahip olan muhasebe mesleği ticari hayatın vazgeçilmezi haline gelmiş bir bilim dalı ve uzmanlık alanıdır. Muhasebe sisteminden elde edilen bilgiler toplumun tüm kesimleri için önemli bir yere sahiptir. Muhasebe mesleği, işletmelerin geçmiş mali dönemlerine yönelik sağlıklı, tam ve doğru bilgiler sunmasının yanında, bu verilerle gelecek dönemlere yönelik planların hazırlanmasında doğru ve etkin karar alma sürecinde yol gösterici bir konuma sahiptir (Ekşi ve diğ.,2011:68). Dolayısıyla, muhasebe mesleği kayıt tutmanın ötesinde, analiz yapmak, ülkedeki ve dünyadaki gelişmeleri yakından takip etmek, meslek mevzuatına ve kanunlara hakim olmak, geleceği tahmin etmek, tahmin yaparken de son teknolojiyi kullanabilme bilgi ve becerisine sahip olmayı gerektirir.

Tüm Dünyada, Muhasebe sisteminin ürettiği finansal tabloların, muhasebe standartlarına ve denetim standartlarına uygunluğu muhasebe bilgilerinin güvenilirliği açısından son derece önemlidir. Uluslararası muhasebe standartları, muhasebeyi doğru bilginin vazgeçilmezi olarak görmekte ve toplumsal sorumluluğu ve toplumda güvenilirliği ön planda tutmaktadır. Güvenirlilik, muhasebecinin bilgisi, becerisi ve kişisel

* Bu çalışma 20-21 Mayıs 2017 tarihleri arasında Saraybosna'da düzenlenen ASEAD 1. Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyumu'nda bildiri olarak sunulmuştur.

** Hitit Üniversitesi, İİBF, habibakdogan@hitit.edu.tr

*** Ordu Üniversitesi, Fatsa MYO, nparlak@gmail.com

özelliklerinden ileri gelen sorumluluk bilincine bağlıdır. Muhasebe sisteminin ürettiği bilgiler, güvenilir bilgiye ihtiyaç duyan bütün muhasebe bilgi kullanıcılarını ilgilendir.

1. MUHASEBE MESLEĞİNİN GELİŐİMİ

Türkiye’de ilk olarak “Mali Müşavirler ve Muhasebeciler Birliği Derneği” adıyla İstanbul, Ankara ve İzmir olmak üzere büyük şehirlerde 1974 yılında örgütlemiş ve 3568 sayılı yasanın hazırlanması ve müzakeresi aşamalarında görüş ve önerilerde bulunmuştur. Türkiye’de muhasebe mesleğinin gelişmesi, 01.06.1989 tarihli ve 3568 sayılı meslek kanununun yürürlüğe girmesiyle hız kazanmıştır. 19.06.1989 tarihli ve 20194 sayılı Resmi Gazete ‘de yayımlanarak yürürlüğe giren “Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu”, mesleğin yasal kurallara ve örgütlere kavuşmasını sağlamıştır.

Bu kanuna göre meslek mensupları Serbest Muhasebeci, Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavir olarak sınıflandırılmıştı. Ancak 26.07.2008 tarihinde 5786 sayılı kanun yürürlüğe girmiş ve 3568 sayılı kanunda bazı değişiklikler yapılmıştır. Bu düzenleme ile “Serbest Muhasebeci” ve “Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik” unvanları tek bir ünvan altında “Serbest Muhasebeci Mali Müşavir” olarak toplamıştır.

Türkiye’de 77 tane Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası ve 8 tane de Yeminli Mali Müşavirler Odası bulunmaktadır (TÜRMOB,2017). Meslek mensuplarının unvan ve cinsiyete göre dağılımları aşağıda olduğu gibidir.

Muhasebe mesleğinin algılanmasına yönelik yürütölen alışmalar Avustralya, Yeni Zelanda, İrlanda, Romanya, Amerika Birleşik Devletleri, Çin gibi farklı ölkelerde çalışılmıştır. Bu çalışmaların örneklemini ortaokul, lise ve üniversite öğrencileri ile toplumun diğer katman temsilcileri ve de muhasebecilerin kendileri oluşturmuştur (Şenol,2014:103). Türkiye’de ise bu amaçla yapılan alışmalar, Altan (2004), Şenol (2014) ve Karasioğlu ve Altan (2004) sayabiliriz.

Tablo 1. Meslek Mensuplarının Unvan ve Cinsiyete Göre Dağılımı

CİNSİYET	SM SAYISI	SMMM SAYISI	YMM SAYISI	TOPLAM SAYI
ERKEK	7713	65307	4361	77381
KADIN	1599	27445	364	29408
TOPLAM	9312	92752	4725	106789

Kaynak: <http://www.turmob.org.tr>, Erişim Tarihi (22.05.2017)

Tablo 1’e bakıldığında, Mayıs-2017 itibariyle 106.789 meslek mensubu vardır. Bunların 77.381 (% 72,5) kişisi erkek, 29.408 (%27,5) kişisi ise kadındır. Ünvanlarına göre bakıldığında ise SM sayısı 9.313 (%8,7), SMMM’lerin sayısı 92.752 (%86,7) ve Yeminli Mali Müşavirlerin sayısı ise 4.725 (%4,4)’tir.

TOPLUMDA MUHASEBE MESLEĞİNE YÖNELİK ALGI ANALİZİ: ORDU İLİ ALAN ARAŞTIRMASI

2. MUHASEBE MESLEĞİNE YÖNELİK ALGI ANALİZİ : ORDU İLİNDE BİR ARAŞTIRMA

2.1. Araştırmanın Amacı, Kapsamı ve Yöntemi

Araştırma, Ordu iline toplumun muhasebe mesleğini algılaması, muhasebe mesleğinden beklentilerini ve muhasebe mesleğine bakış açılarını anket (Altan,2004) tekniği ile ortaya koymak amaçlanmıştır.

Araştırmanın kapsamını Ordu ili ve ilçelerinde yaşayan toplumun çeşitli katmanlarından oluşmaktadır. Toplumun çeşitli katmanlarından kasıt Ordu ili ve ilçelerinde yaşayan en az lise mezunu olanlardır. Çalışmanın evrenine örneklem yoluyla ulaşılmaya çalışılmıştır.

Ordu ilinde ve ilçelerinde 600 anket uygulanmış ve bunların 363 tanesi değerlendirmeye uygun bulunmuştur. Araştırma sonucunda elde edilen cevaplar bilgisayar ortamına aktarılmış ve SPSS 15 paket program yardımıyla analiz edilmiştir. Araştırmada kullanılan anket formunda toplam 18 soru bulunmakta olup, bunların 5 tanesi ankete katılanların demografik bilgilerini, 3 tanesi muhasebecilerin yetki ve sorumluluk açısından algılanmasını ve 10 tanesi ise muhasebecilerin yaptığı işin niteliği açısından algılanmasını ölçmeye yönelik sorulardır. Anket soruları tek tek değerlendirildiğinden ve soruların toplam puanı alınmadığından güvenilirlik analizi yapılmadı.

2.3. Araştırma Verilerin Analizi ve Bulguları

2.3.1. Verilerin Analizi

Verilerin analizinde SPSS 15.0 programı kullanılmıştır. Katılımcıların demografik özellikleri ve muhasebecilerin yetki ve sorumlulukları ve yaptığı işin niteliği açısından algılanmasına ilişkin görüşleri frekans ve yüzde dağılımları ile gösterilmiştir. Muhasebecilerin yetki ve sorumlulukları ve yaptığı işin niteliği açısından algılanmasına ilişkin görüşlerine ait puanların iki gruplu demografik değişkenlere göre karşılaştırılmasında t testinden; ikiden fazla gruplu demografik değişkenlere göre karşılaştırılmasında ANOVA testinden yararlanılmıştır (Büyüköztürk, 2011: 41). Analizlerde anlamlılık düzeyi 0,05 ($p<0,05$) olarak belirlenmiştir.

2.3.2. Araştırma Bulguları

Tablo 2. Katılımcıların Demografik Özelliklerine Göre Dağılımı

Demografik Özellik	Gruplar	n	%
Cinsiyet	Kadın	196	54,0
	Erkek	167	46,0
Öğrenim düzeyi	Lise	166	45,7
	Ön lisans	144	39,7
	Lisans	53	14,6
Yaş	20 yaş ve altı	87	24,0
	21-25 yaş	130	35,8
	26-30 yaş	48	13,2
	31-40 yaş	47	12,9
	41 yaş ve üzeri	51	14,0
Meslek	Öğrenci	193	53,2
	Memur	44	12,1
	Çiftçi	15	4,1
	Esnaf	38	10,5
	Diğer	73	20,1
Yaşam yeri	Köy	40	11,0
	İlçe	208	57,3
	İl	115	31,7

Katılımcıların (N=363) %54'ü kadın, %46'sı erkektir. %45,7'si lise, %39,7'si ön lisans, %14,6'sı lisans düzeyinde öğrenim görmüştür. Katılımcıların %24'ü 20 yaş ve altı, %35,8'i 21-25 yaş, %13,2'si 26-30 yaş, %12,9'u 31-40 yaş, %14'ü 41 yaş ve üzerindedir. Katılımcıların %53,2'si öğrenci %12,1'i memur, %4,1'i çiftçi, %10,5'i esnaf, %20,1'i diğer meslek grubundadır. Katılımcıların %11'i köyde, %57,3'ü ilçede, %31,7'si ilde yaşamaktadır.

Tablo 3. Muhasebecilerin Yetki ve Sorumlulukları Açısından Algılanmasına İlişkin Görüşlerin Betimsel İstatistikleri

İfadeler		1: Kesinlikle katılmıyorum (1-1,80) 2: Katılmıyorum (1,81-2,60) 3: Kararsızım (2,61-3,40) 4: Katılıyorum (3,41-4,20) 5: Kesinlikle katılıyorum (4,21-5,00)					Ort.	SS
		1	2	3	4	5		
1. Serbest muhasebeci, mali müşavir ve yeminli mali müşavirler arasında fark yoktur. Hepsi aynı işi yapar, aynı yetki ve sorumluluğa sahiptir	n	35	75	92	94	67	3,23	1,24
	%	9,6	20,7	25,3	25,9	18,5		
2. Muhasebeciler, mükelleflerinin veri beyanının doğruluğundan devlete karşı sorumludurlar	n	22	16	64	138	123	3,89	1,11
	%	6,1	4,4	17,6	38,0	33,9		
3. Muhasebeciler, mükellefin işi ile ilgili bilgi ve belgelerini sır olarak saklamakla yükümlüdürler.	n	26	30	73	107	127	3,77	1,22
	%	7,2	8,3	20,1	29,5	35,0		

**TOPLUMDA MUHASEBE MESLEĞİNE YÖNELİK ALGI ANALİZİ: ORDU İLİ ALAN
ARAŞTIRMASI**

Katılımcıların “Serbest muhasebeci, mali müşavir ve yeminli mali müşavirler arasında fark yoktur. Hepsi aynı işi yapar, aynı yetki ve sorumluluğa sahiptir” görüşüne ait puan ortalaması (3,23±1,24) “kararsızım” düzeyinde; “Muhasebeciler, mükelleflerinin veri beyanının doğruluğundan devlete karşı sorumludurlar” (3,89±1,11) ve “Muhasebeciler, mükellefin işi ile ilgili bilgi ve belgelerini sır olarak saklamakla yükümlüdürler” (3,77±1,22) görüşlerine ait puan ortalamaları “katılıyorum” düzeyinde bulunmuştur.

Tablo 4. Muhasebecilerin Yaptığı İşin Niteliği Açısından Algılanmasına İlişkin Görüşlerin Betimsel İstatistikleri

İfadeler		1: Kesinlikle katılmıyorum (1-1,80) 2: Katılmıyorum (1,81-2,60) 3: Kararsızım (2,61-3,40) 4: Katılıyorum (3,41-4,20) 5: Kesinlikle katılıyorum (4,21-5,00)					Ort.	SS
		1	2	3	4	5		
1. Muhasebecilik, vergi mükellefini iş takibinden kurtaran bir meslektir	n	28	46	97	116	76	3,46	1,17
	%	7,7	12,7	26,7	32,0	20,9		
2. Muhasebecilik, vergi mükellefinin yaptığı işi kanunlara uygun yapmasını sağlayan bir meslektir.	n	14	43	75	135	96	3,71	1,10
	%	3,9	11,8	20,7	37,2	26,4		
3. Muhasebecilik mesleği, toplumda iyi kazandıran bir meslektir.	n	20	39	124	99	81	3,50	1,12
	%	5,5	10,7	34,2	27,3	22,3		
4. Muhasebeciler, vergi mükellefinin sadece muhasebe defterini tutarlar.	n	33	84	110	95	41	3,07	1,14
	%	9,1	23,1	30,3	26,2	11,3		
5. Muhasebeciler, toplumda saygınlığı olan kimselerdir.	n	17	49	121	118	58	3,42	1,05
	%	4,7	13,5	33,3	32,5	16,0		
6. Muhasebecilik, özellikle 1989 yılında çıkarılan meslek yasasıyla birlikte daha da önem kazanmış toplum katmanlarında algılanma düzeyi yükselmiştir.	n	21	33	136	113	60	3,44	1,05
	%	5,8	9,1	37,5	31,1	16,5		
7. Muhasebecilik, toplumda çok tercih edilen bir meslektir.	n	19	67	106	111	160	3,35	1,11
	%	5,2	18,5	29,2	30,6	16,5		
8. Muhasebecilik, toplumda çok iyi bilinen bir meslektir.	n	29	53	93	129	59	3,37	1,15
	%	8,0	14,6	25,6	35,5	16,3		
9. En iyi muhasebeci, en az vergi çıkararak muhasebecidir.	n	69	57	104	74	59	2,99	1,33
	%	19,0	15,7	28,7	20,4	16,3		
10. Muhasebecilik mesleğini yakınlarıma tavsiye ederim.	n	49	65	98	92	59	3,13	1,26
	%	13,5	17,9	27,0	25,3	16,3		

Katılımcıların “Muhasebeciler, vergi mükellefinin sadece muhasebe defterini tutarlar” görüşüne ait puan ortalaması (3,07±1,14), “Muhasebecilik, toplumda çok tercih edilen bir meslektir” (3,35±1,11), “Muhasebecilik, toplumda çok iyi bilinen bir meslektir.” (3,37±1,15), “En iyi muhasebeci, en az vergi çıkararak muhasebecidir.” (2,99±1,33),

“Muhasebecilik mesleğini yakınlarıma tavsiye ederim” (3,13±1,26) görüşlerine ait puan ortalamaları “kararsızım” düzeyinde bulunmuştur.

Katılımcıların “Muhasebecilik, vergi mükellefini iş takibinden kurtaran bir meslektir” görüşüne ait puan ortalaması (3,46±1,17), “Muhasebecilik, vergi mükellefinin yaptığı işi kanunlara uygun yapmasını sağlayan bir meslektir” (3,71±1,10), “Muhasebecilik mesleği, toplumda iyi kazandıran bir meslektir” (3,50±1,12), “Muhasebeciler, toplumda saygınlığı olan kimselerdir” (3,42±1,05), “Muhasebecilik, özellikle 1989 yılında çıkarılan meslek yasasıyla birlikte daha da önem kazanmış toplum katmanlarında algılanma düzeyi yükselmiştir” (3,44±1,05) görüşlerine ait puan ortalamaları “katılıyorum” düzeyinde bulunmuştur.

Tablo 5. Muhasebecilerin Yetki ve Sorumlulukları Açısından Algılanmasına İlişkin Görüşlere Ait Puanların Cinsiyete Göre T Testi Sonuçları

İfadeler	Cinsiyet	n	Ort.	SS	t	p
1. Serbest muhasebeci, mali müşavir ve yeminli mali müşavirler arasında fark yoktur. Hepsi aynı işi yapar, aynı yetki ve sorumluluğa sahiptir	Kadın	196	3,18	1,20	-0,83	0,406
	Erkek	167	3,29	1,29		
2. Muhasebeciler, mükelleflerinin veri beyanının doğruluğundan devlete karşı sorumludurlar	Kadın	196	3,80	1,15	-1,80	0,072
	Erkek	167	4,01	1,04		
3. Muhasebeciler, mükellefin işi ile ilgili bilgi ve belgelerini sır olarak saklamakla yükümlüdürler.	Kadın	196	3,83	1,24	1,07	0,285
	Erkek	167	3,69	1,19		

Muhasebecilerin yetki ve sorumlulukları açısından algılanmasına ilişkin görüşlere ait puanların cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir (p>0,05).

Tablo 6. Muhasebecilerin Yaptığı İşin Niteliği Açısından Algılanmasına İlişkin Görüşlere Ait Puanların Cinsiyete Göre T Testi Sonuçları

İfadeler	Cinsiyet	n	Ort.	SS	t	p
1. Muhasebecilik, vergi mükellefini iş takibinden kurtaran bir meslektir	Kadın	196	3,38	1,15	-1,31	0,191
	Erkek	167	3,54	1,21		
2. Muhasebecilik, vergi mükellefinin yaptığı işi kanunlara uygun yapmasını sağlayan bir meslektir.	Kadın	196	3,74	1,07	0,65	0,517
	Erkek	167	3,66	1,13		
3. Muhasebecilik mesleği, toplumda iyi kazandıran bir meslektir.	Kadın	196	3,39	1,05	-2,01	0,045
	Erkek	167	3,63	1,17		
4. Muhasebeciler, vergi mükellefinin sadece muhasebe defterini tutarlar.	Kadın	196	2,98	1,12	-1,62	0,105
	Erkek	167	3,18	1,16		
5. Muhasebeciler, toplumda saygınlığı olan kimselerdir.	Kadın	196	3,38	1,00	-0,75	0,454
	Erkek	167	3,46	1,12		
6. Muhasebecilik, özellikle 1989 yılında çıkarılan meslek yasasıyla birlikte daha da önem kazanmış toplum katmanlarında algılanma düzeyi yükselmiştir.	Kadın	196	3,38	0,99	-1,13	0,258
	Erkek	167	3,50	1,12		
7. Muhasebecilik, toplumda çok tercih edilen bir meslektir.	Kadın	196	3,30	1,08	-0,95	0,344
	Erkek	167	3,41	1,15		
8. Muhasebecilik, toplumda çok iyi bilinen bir meslektir.	Kadın	196	3,36	1,13	-0,22	0,825
	Erkek	167	3,39	1,19		
9. En iyi muhasebeci, en az vergi çıkaran muhasebecidir.	Kadın	196	2,88	1,33	-1,69	0,091
	Erkek	167	3,12	1,33		
10. Muhasebecilik mesleğini yakınlarıma tavsiye ederim.	Kadın	196	3,11	1,24	-0,36	0,717
	Erkek	167	3,16	1,30		

**TOPLUMDA MUHASEBE MESLEĞİNE YÖNELİK ALGI ANALİZİ: ORDU İLİ ALAN
ARAŞTIRMASI**

“Muhasebecilik mesleği, toplumda iyi kazandıran bir meslektir” görüşüne ait puanların cinsiyete göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir ($t=-2,01$; $p<0,05$). Erkek katılımcıların muhasebecilik mesleğinin toplumda iyi kazandıran bir meslek olduğuna ilişkin görüşlerine ait puanları ($3,63\pm 1,17$), kadın katılımcıların puanlarından ($3,39\pm 1,05$) anlamlı düzeyde daha yüksektir.

Muhasebecilerin yaptığı işin niteliği açısından algılanmasına ilişkin diğer görüşlere ait puanların cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir ($p>0,05$).

Tablo 7. Muhasebecilerin Yetki ve Sorumlulukları Açısından Algılanmasına İlişkin Görüşlere Ait Puanların Öğrenim Düzeyine Göre ANOVA Testi Sonuçları

İfadeler	Öğrenim Düzeyi	n	$\bar{X}$	SS	F	p	Anlamlı Fark
1. Serbest muhasebeci, mali müşavir ve yeminli mali müşavirler arasında fark yoktur. Hepsi aynı işi yapar, aynı yetki ve sorumluluğa sahiptir	A-Lise	166	3,43	1,19	6,50	0,002	A,B>C
	B-Ön lisans	144	3,17	1,18			
	C-Lisans	53	2,75	1,43			
2. Muhasebeciler, mükelleflerinin veri beyanının doğruluğundan devlete karşı sorumludurlar	A-Lise	166	3,66	1,13	8,58	0,000	B>A
	B-Ön lisans	144	4,17	0,90			
	C-Lisans	53	3,85	1,38			
3. Muhasebeciler, mükellefin işi ile ilgili bilgi ve belgelerini sır olarak saklamakla yükümlüdürler.	A-Lise	166	3,60	1,21	2,93	0,055	
	B-Ön lisans	144	3,92	1,17			
	C-Lisans	53	3,87	1,32			

“Serbest muhasebeci, mali müşavir ve yeminli mali müşavirler arasında fark yoktur. Hepsi aynı işi yapar, aynı yetki ve sorumluluğa sahiptir” ($F=6,50$; $p<0,05$) görüşüne ait puanların öğrenim düzeyine göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Farkın kaynağına ilişkin yapılan LSD post hoc testi sonuçlarına göre lise ($3,43\pm 1,19$) ve ön lisans ($3,17\pm 1,18$) düzeyinde öğrenim gören katılımcıların serbest muhasebeci, mali müşavir ve yeminli mali müşavir arasında fark olmadığına ilişkin görüşlere ait puanları, lisans düzeyinde öğrenim gören katılımcıların puanlarından ($2,75\pm 1,43$) anlamlı düzeyde daha yüksektir.

“Muhasebeciler, mükelleflerinin veri beyanının doğruluğundan devlete karşı sorumludurlar” görüşüne ait puanların öğrenim düzeyine göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir ($F=8,58$; $p<0,05$). Farkın kaynağına ilişkin yapılan LSD post hoc testi sonuçlarına göre lisans düzeyinde öğrenim gören katılımcıların muhasebecilerin

mükelleflerinin vergi beyanının doğruluğundan devlete karşı sorumlu olduğuna ilişkin görüşlere ait puanları (4,17±0,90), lise düzeyinde öğrenim gören katılımcıların puanlarından (3,66±1,13) anlamlı düzeyde daha yüksektir.

“Muhasebeciler, mükellefin işi ile ilgili bilgi ve belgelerini sır olarak saklamakla yükümlüdürler” görüşüne ait puanların öğrenim düzeyine göre anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir (p>0,05).

Tablo 8. Muhasebecilerin Yaptığı İşin Niteliği Açısından Algılanmasına İlişkin Görüşlere Ait Puanların Öğrenim Düzeyine Göre ANOVA Testi Sonuçları

	Öğrenim Düzeyi	n	$\bar{X}$	SS	F	p	Anlamlı Fark
1. Muhasebecilik, vergi mükellefini iş takibinden kurtaran bir meslektir.	A-Lise	166	3,25	1,19	8,44	0,000	B>A,C
	B-Ön lisans	144	3,76	1,03			
	C-Lisans	53	3,28	1,35			
2. Muhasebecilik, vergi mükellefinin yaptığı işi kanunlara uygun yapmasını sağlayan bir meslektir.	A-Lise	166	3,48	1,14	6,83	0,001	B>A
	B-Ön lisans	144	3,93	0,99			
	C-Lisans	53	3,79	1,13			
3. Muhasebecilik mesleği, toplumda iyi kazandıran bir meslektir.	A-Lise	166	3,46	1,14	1,17	0,311	
	B-Ön lisans	144	3,60	1,11			
	C-Lisans	53	3,36	1,06			
4. Muhasebeciler, vergi mükellefinin sadece muhasebe defterini tutarlar.	A-Lise	166	3,25	1,13	6,62	0,002	A,B>C
	B-Ön lisans	144	3,05	1,11			
	C-Lisans	53	2,60	1,15			
5. Muhasebeciler, toplumda saygınlığı olan kimselerdir.	A-Lise	166	3,42	1,02	4,62	0,010	A,B>C
	B-Ön lisans	144	3,55	1,05			
	C-Lisans	53	3,04	1,13			
6. Muhasebecilik, özellikle 1989 yılında çıkarılan meslek yasasıyla birlikte daha da önem kazanmış toplum katmanlarında algılanma düzeyi yükselmiştir.	A-Lise	166	3,50	1,07	0,62	0,541	
	B-Ön lisans	144	3,37	1,05			
	C-Lisans	53	3,42	1,01			
7. Muhasebecilik, toplumda çok tercih edilen bir meslektir.	A-Lise	166	3,32	1,08	0,86	0,420	
	B-Ön lisans	144	3,43	1,18			
	C-Lisans	53	3,21	1,04			
8. Muhasebecilik, toplumda çok iyi bilinen bir meslektir.	A-Lise	166	3,35	1,17	4,00	0,019	B>C
	B-Ön lisans	144	3,53	1,09			
	C-Lisans	53	3,02	1,22			
9. En iyi muhasebeci, en az vergi çıkaran muhasebecidir.	A-Lise	166	3,09	1,27	4,83	0,008	A,B>C
	B-Ön lisans	144	3,07	1,35			
	C-Lisans	53	2,47	1,37			
10. Muhasebecilik mesleğini yakınlarıma tavsiye ederim.	A-Lise	166	3,30	1,18	2,88	0,057	
	B-Ön lisans	144	2,95	1,40			
	C-Lisans	53	3,09	1,10			

“Muhasebecilik, vergi mükellefini iş takibinden kurtaran bir meslektir” (F=8,44; p<0,05) görüşüne ait puanların öğrenim düzeyine göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Farkın kaynağına ilişkin yapılan LSD post hoc testi sonuçlarına göre ön lisans düzeyinde öğrenim gören katılımcıların muhasebeciliğin vergi mükellefini iş takibinden

TOPLUMDA MUHASEBE MESLEĞİNE YÖNELİK ALGI ANALİZİ: ORDU İLİ ALAN ARAŞTIRMASI

kurtaran bir meslek olduğuna ilişkin görüşlere ait puanları (3,76±1,03), lise (3,25±1,19) ve lisans (3,28±1,35) düzeyinde öğrenim gören katılımcıların puanlarından anlamlı düzeyde daha yüksektir.

“Muhasebecilik, vergi mükellefinin yaptığı işi kanunlara uygun yapmasını sağlayan bir meslektir” görüşüne ait puanların öğrenim düzeyine göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir (F=6,83; p<0,05). Farkın kaynağına ilişkin yapılan LSD post hoc testi sonuçlarına göre lisans düzeyinde öğrenim gören katılımcıların muhasebeciliğin vergi mükellefinin yaptığı işi kanunlara uygun yapmasını sağlayan bir meslek olduğuna ilişkin görüşlere ait puanları (3,93±0,99), lise düzeyinde öğrenim gören katılımcıların puanlarından (3,48±1,14) anlamlı düzeyde daha yüksektir.

“Muhasebeciler, vergi mükellefinin sadece muhasebe defterini tutarlar” (F=6,62; p<0,05) görüşüne ait puanların öğrenim düzeyine göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Farkın kaynağına ilişkin yapılan LSD post hoc testi sonuçlarına göre lise (3,25±1,13) ve ön lisans (3,05±1,11) düzeyinde öğrenim gören katılımcıların muhasebecilerin vergi mükellefinin sadece muhasebe defterlerini tuttuğuna ilişkin görüşlere ait puanları, lisans düzeyinde öğrenim gören katılımcıların puanlarından (2,60±1,15) anlamlı düzeyde daha yüksektir.

“Muhasebeciler, toplumda saygınlığı olan kimselerdir” (F=4,62; p<0,05) görüşüne ait puanların öğrenim düzeyine göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Farkın kaynağına ilişkin yapılan LSD post hoc testi sonuçlarına göre lise (3,42±1,02) ve ön lisans (3,55±1,05) düzeyinde öğrenim gören katılımcıların muhasebecilerin toplumda saygın kişiler olduğuna ilişkin görüşlere ait puanları, lisans düzeyinde öğrenim gören katılımcıların puanlarından (3,04±1,13) anlamlı düzeyde daha yüksektir.

“Muhasebecilik, toplumda çok iyi bilinen bir meslektir” görüşüne ait puanların öğrenim düzeyine göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir (F=4,00; p<0,05). Farkın kaynağına ilişkin yapılan LSD post hoc testi sonuçlarına göre ön lisans düzeyinde öğrenim gören katılımcıların muhasebeciliğin toplumda çok iyi bilinen bir meslek olduğuna ilişkin görüşlere ait puanları (3,53±1,09), lisans düzeyinde öğrenim gören katılımcıların puanlarından (3,02±1,22) anlamlı düzeyde daha yüksektir.

“En iyi muhasebeci, en az vergi çıkaran muhasebecidir” (F=4,83; p<0,05) görüşüne ait puanların öğrenim düzeyine göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Farkın

kaynağına ilişkin yapılan LSD post hoc testi sonuçlarına göre lise ($3,09 \pm 1,27$) ve ön lisans ($3,07 \pm 1,35$) düzeyinde öğrenim gören katılımcıların en iyi muhasebecinin en az vergi çıkaran muhasebeci olduğuna ilişkin görüşlere ait puanları, lisans düzeyinde öğrenim gören katılımcıların puanlarından ($2,47 \pm 1,37$) anlamlı düzeyde daha yüksektir.

Muhasebecilerin yaptığı işin niteliği açısından algılanmasına ilişkin diğer görüşlere ait puanların öğrenim düzeyine göre anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir ($p > 0,05$).

Tablo 9. Muhasebecilerin Yetki ve Sorumlulukları Açısından Algılanmasına İlişkin Görüşlere Ait Puanların Yaşadığı Yere Göre ANOVA Testi Sonuçları

İfadeler	Yaşadığı Yer	n	$\bar{X}$	SS	F	p	Anlamlı Fark
1. Serbest muhasebeci, mali müşavir ve yeminli mali müşavirler arasında fark yoktur. Hepsi aynı işi yapar, aynı yetki ve sorumluluğa sahiptir	A-Köy	40	3,05	1,22	0,46	0,229	
	B-İlçe	208	3,25	1,24			
	C-İl	115	3,25	1,26			
2. Muhasebeciler, mükelleflerinin veri beyanının doğruluğundan devlete karşı sorumludurlar	A-Köy	40	3,83	1,36	1,07	0,344	
	B-İlçe	208	3,84	1,07			
	C-İl	115	4,02	1,08			
3. Muhasebeciler, mükellefin işi ile ilgili bilgi ve belgelerini sır olarak saklamakla yükümlüdürler.	A-Köy	40	3,60	1,52	0,50	0,609	
	B-İlçe	208	3,81	1,11			
	C-İl	115	3,76	1,29			

Muhasebecilerin yetki ve sorumlulukları açısından algılanmasına ilişkin görüşlere ait puanların katılımcıların yaşadığı yere göre anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir ($p > 0,05$).

**TOPLUMDA MUHASEBE MESLEĞİNE YÖNELİK ALGI ANALİZİ: ORDU İLİ ALAN
ARAŞTIRMASI**

Tablo 10. Muhasebecilerin Yaptığı İşin Niteliği Açısından Algılanmasına İlişkin Görüşlere Ait Puanların Yaşadığı Yere Göre ANOVA Testi Sonuçları

	Yaşadığı Yer	n	$\bar{X}$	SS	F	p	Anlamlı Fark
1. Muhasebecilik, vergi mükellefini iş takibinden kurtaran bir meslektir.	A-Köy	40	3,18	1,08	3,36	0,036	B,C>A
	B-İlçe	208	3,39	1,14			
	C-İl	115	3,67	1,25			
2. Muhasebecilik, vergi mükellefinin yaptığı işi kanunlara uygun yapmasını sağlayan bir meslektir.	A-Köy	40	3,65	1,27	0,75	0,475	
	B-İlçe	208	3,66	1,03			
	C-İl	115	3,81	1,15			
3. Muhasebecilik mesleği, toplumda iyi kazandıran bir meslektir.	A-Köy	40	3,33	1,31	3,43	0,033	C>A
	B-İlçe	208	3,41	1,05			
	C-İl	115	3,72	1,14			
4. Muhasebeciler, vergi mükellefinin sadece muhasebe defterini tutarlar.	A-Köy	40	2,68	1,05	3,27	0,039	B,C>A
	B-İlçe	208	3,08	1,07			
	C-İl	115	3,21	1,27			
5. Muhasebeciler, toplumda saygınlığı olan kimselerdir.	A-Köy	40	3,38	1,15	0,38	0,684	
	B-İlçe	208	3,38	1,04			
	C-İl	115	3,49	1,05			
6. Muhasebecilik, özellikle 1989 yılında çıkarılan meslek yasasıyla birlikte daha da önem kazanmış toplum katmanlarında algılanma düzeyi yükselmiştir.	A-Köy	40	3,13	1,34	2,93	0,055	
	B-İlçe	208	3,53	0,97			
	C-İl	115	3,37	1,07			
7. Muhasebecilik, toplumda çok tercih edilen bir meslektir.	A-Köy	40	3,08	1,25	1,34	0,262	
	B-İlçe	208	3,38	1,03			
	C-İl	115	3,37	1,20			
8. Muhasebecilik, toplumda çok iyi bilinen bir meslektir.	A-Köy	40	3,30	1,38	0,40	0,668	
	B-İlçe	208	3,35	1,09			
	C-İl	115	3,45	1,19			
9. En iyi muhasebeci, en az vergi çıkaran muhasebecidir.	A-Köy	40	2,75	1,45	0,95	0,387	
	B-İlçe	208	3,06	1,28			
	C-İl	115	2,96	1,39			
10. Muhasebecilik mesleğini yakınlarıma tavsiye ederim.	A-Köy	40	2,80	1,20	1,83	0,162	
	B-İlçe	208	3,21	1,24			
	C-İl	115	3,10	1,34			

“Muhasebecilik, vergi mükellefini iş takibinden kurtaran bir meslektir” (F=3,36; p<0,05) görüşüne ait puanların katılımcıların yaşadığı yere göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Farkın kaynağına ilişkin yapılan LSD post hoc testi sonuçlarına göre ilçe (3,39±1,14) ve ilde (3,67±1,25) yaşayan katılımcıların muhasebeciliğin vergi mükellefini iş takibinden kurtaran bir meslek olduğuna ilişkin görüşlere ait puanları, köyde yaşayan katılımcıların puanlarından (3,18±1,08) anlamlı düzeyde daha yüksektir.

“Muhasebecilik mesleği, toplumda iyi kazandıran bir meslektir” görüşüne ait puanların katılımcıların yaşadığı yere göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir (F=3,43; p<0,05). Farkın kaynağına ilişkin yapılan LSD post hoc testi sonuçlarına göre İlde yaşayan katılımcıların muhasebeciliğin toplumda iyi kazandıran bir meslek olduğuna ilişkin görüşlere ait puanları (3,72±1,14), köyde yaşayan katılımcıların puanlarından (3,33±1,31) anlamlı düzeyde daha yüksektir.

“Muhasebeciler, vergi mükellefinin sadece muhasebe defterini tutarlar” ($F=3,27$; $p<0,05$) görüşüne ait puanların yaşadıkları yere göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Farkın kaynağına ilişkin yapılan LSD post hoc testi sonuçlarına göre İl (3,08±1,07) ve ilçede (3,21±1,27) yaşayan katılımcıların muhasebecilerin vergi mükellefinin sadece muhasebe defterini tuttuğuna ilişkin görüşlere ait puanları, köyde yaşayan katılımcıların puanlarından (2,68±1,05) anlamlı düzeyde daha yüksektir.

Muhasebecilerin yaptığı işin niteliği açısından algılanmasına ilişkin diğer görüşlere ait puanların katılımcıların yaşadığı yere göre anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir ($p>0,05$).

Tablo 11. Muhasebecilerin Yetki ve Sorumlulukları Açısından Algılanmasına İlişkin Görüşlere Ait Puanların Yaş Gruplarına Göre ANOVA Testi Sonuçları

İfadeler	Yaş	n	$\bar{X}$	SS	F	p	Anlamlı Fark
1. Serbest muhasebeci, mali müşavir ve yeminli mali müşavirler arasında fark yoktur. Hepsi aynı işi yapar, aynı yetki ve sorumluluğa sahiptir	A-20 yaş ve altı	87	3,07	1,13	2,51	0,041	B,E>D
	B-21-25 yaş	130	3,43	1,22			
	C-26-30 yaş	48	3,10	1,34			
	D-31-40 yaş	47	2,89	1,31			
	E-41 ve üzeri	51	3,41	1,25			
2. Muhasebeciler, mükelleflerinin veri beyanının doğruluğundan devlete karşı sorumludurlar	A-20 yaş ve altı	87	4,17	0,88	4,20	0,002	A,B>C,D,E
	B-21-25 yaş	130	4,02	0,90			
	C-26-30 yaş	48	3,63	1,42			
	D-31-40 yaş	47	3,62	1,42			
	E-41 ve üzeri	51	3,61	1,15			
3. Muhasebeciler, mükellefin işi ile ilgili bilgi ve belgelerini sır olarak saklamakla yükümlüdürler.	A-20 yaş ve altı	87	4,03	1,07	5,03	0,001	A,B>C,D,E
	B-21-25 yaş	130	3,97	0,99			
	C-26-30 yaş	48	3,35	1,48			
	D-31-40 yaş	47	3,49	1,46			
	E-41 ve üzeri	51	3,45	1,27			

“Serbest muhasebeci, mali müşavir ve yeminli mali müşavirler arasında fark yoktur. Hepsi aynı işi yapar, aynı yetki ve sorumluluğa sahiptir” ($F=2,51$; $p<0,05$) görüşüne ait puanların yaş gruplarına göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Farkın kaynağına ilişkin yapılan LSD post hoc testi sonuçlarına göre 21-25 yaş (3,43±1,22) ve 41 yaş ve üzeri (3,41±1,25) yaş grubundaki katılımcıların serbest muhasebeci, mali müşavir ve yeminli mali müşavir arasında fark olmadığına ilişkin görüşlere ait puanları, 31-40 yaş grubundaki katılımcıların puanlarından (2,89±1,31) anlamlı düzeyde daha yüksektir.

“Muhasebeciler, mükelleflerinin veri beyanının doğruluğundan devlete karşı sorumludurlar” görüşüne ait puanların yaş gruplarına göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir ($F=4,20$; $p<0,05$). Farkın kaynağına ilişkin yapılan LSD post hoc testi sonuçlarına

TOPLUMDA MUHASEBE MESLEĞİNE YÖNELİK ALGI ANALİZİ: ORDU İLİ ALAN ARAŞTIRMASI

göre 21-20 yaş altı ($4,17\pm 0,88$) ve 21-25 yaş ($4,02\pm 0,90$) grubundaki katılımcıların muhasebecilerin mükelleflerinin vergi beyanının doğruluğundan devlete karşı sorumlu olduğuna ilişkin görüşlere ait puanları, 26-30 yaş ($3,63\pm 1,42$), 31-40 yaş ($3,62\pm 1,42$) ve 41 yaş ve üzeri ($3,61\pm 1,15$) yaş grubundaki katılımcıların puanlarından anlamlı düzeyde daha yüksektir.

“Muhasebeciler, mükellefin işi ile ilgili bilgi ve belgelerini sır olarak saklamakla yükümlüdürler” görüşüne ait puanların yaş gruplarına göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir ($F=5,03$; $p<0,05$). Farkın kaynağına ilişkin yapılan LSD post hoc testi sonuçlarına göre 21-20 yaş altı ($4,03\pm 1,07$) ve 21-25 yaş ($3,97\pm 0,99$) grubundaki katılımcıların muhasebecilerin mükellefin işi ile ilgili bilgi ve belgelerini sır olarak saklamakla yükümlü olduğuna ilişkin görüşlere ait puanları, 26-30 yaş ($3,35\pm 1,48$), 31-40 yaş ($3,49\pm 1,46$) ve 41 yaş ve üzeri ($3,45\pm 1,27$) yaş grubundaki katılımcıların puanlarından anlamlı düzeyde daha yüksektir.

Tablo 12. Muhasebecilerin Yaptığı İşin Niteliği Açısından Algılanmasına İlişkin Görüşlere Ait Puanların Yaş Gruplarına Göre ANOVA Testi Sonuçları

	Yaş	n	$\bar{X}$	SS	F	p	Anlamlı Fark
1. Muhasebecilik, vergi mükellefini iş takibinden kurtaran bir meslektir	A-20 yaş ve altı	87	3,83	0,98	3,90	0,004	A>B,C,D,E
	B-21-25 yaş	130	3,38	1,15			
	C-26-30 yaş	48	3,17	1,28			
	D-31-40 yaş	47	3,17	1,36			
	E-41 ve üzeri	51	3,55	1,15			
2. Muhasebecilik, vergi mükellefinin yaptığı işi kanunlara uygun yapmasını sağlayan bir meslektir.	A-20 yaş ve altı	87	4,15	0,87	5,51	0,000	A>B,C,D,E
	B-21-25 yaş	130	3,65	1,04			
	C-26-30 yaş	48	3,56	1,24			
	D-31-40 yaş	47	3,36	1,29			
	E-41 ve üzeri	51	3,55	1,08			
3. Muhasebecilik mesleği, toplumda iyi kazandıran bir meslektir.	A-20 yaş ve altı	87	3,51	1,14	0,83	0,509	
	B-21-25 yaş	130	3,56	1,00			
	C-26-30 yaş	48	3,33	1,06			
	D-31-40 yaş	47	3,34	1,45			
	E-41 ve üzeri	51	3,65	1,05			
4. Muhasebeciler, vergi mükellefinin sadece muhasebe defterini tutarlar.	A-20 yaş ve altı	87	2,99	1,09	2,85	0,024	E>A,C,D
	B-21-25 yaş	130	3,17	1,12			
	C-26-30 yaş	48	2,92	1,15			
	D-31-40 yaş	47	2,74	1,05			
	E-41 ve üzeri	51	3,43	1,27			
5. Muhasebeciler, toplumda saygınlığı olan kimselerdir.	A-20 yaş ve altı	87	3,53	1,18	0,98	0,415	
	B-21-25 yaş	130	3,38	0,93			
	C-26-30 yaş	48	3,19	1,16			
	D-31-40 yaş	47	3,40	1,15			
	E-41 ve üzeri	51	3,53	0,95			
6. Muhasebecilik, özellikle 1989 yılında çıkarılan meslek yasasıyla birlikte daha da önem kazanmış toplum katmanlarında algılanma düzeyi yükselmiştir.	A-20 yaş ve altı	87	3,31	1,06	1,78	0,131	
	B-21-25 yaş	130	3,56	0,94			
	C-26-30 yaş	48	3,25	1,12			
	D-31-40 yaş	47	3,30	1,23			
	E-41 ve üzeri	51	3,63	1,04			
7. Muhasebecilik, toplumda çok tercih edilen bir meslektir.	A-20 yaş ve altı	87	3,32	1,19	1,39	0,234	
	B-21-25 yaş	130	3,45	1,10			
	C-26-30 yaş	48	3,46	1,05			
	D-31-40 yaş	47	3,02	1,07			
	E-41 ve üzeri	51	3,33	1,11			
8. Muhasebecilik, toplumda çok iyi bilinen bir meslektir.	A-20 yaş ve altı	87	3,44	1,25	1,68	0,152	
	B-21-25 yaş	130	3,42	1,05			
	C-26-30 yaş	48	3,19	1,21			
	D-31-40 yaş	47	3,09	1,12			
	E-41 ve üzeri	51	3,61	1,20			
9. En iyi muhasebeci, en az vergi çıkaran muhasebecidir.	A-20 yaş ve altı	87	2,86	1,40	1,53	0,193	
	B-21-25 yaş	130	3,18	1,24			
	C-26-30 yaş	48	2,81	1,28			
	D-31-40 yaş	47	2,77	1,48			
	E-41 ve üzeri	51	3,10	1,32			
10. Muhasebecilik mesleğini yakınlarıma tavsiye ederim.	A-20 yaş ve altı	87	2,77	1,28	2,60	0,036	B,E>A
	B-21-25 yaş	130	3,31	1,29			
	C-26-30 yaş	48	3,15	1,24			
	D-31-40 yaş	47	3,13	1,17			
	E-41 ve üzeri	51	3,27	1,23			

“Muhasebecilik, vergi mükellefini iş takibinden kurtaran bir meslektir” (F=3,90; p<0,05) görüşüne ait puanların yaş gruplarına göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Farkın kaynağına ilişkin yapılan LSD post hoc testi sonuçlarına göre 20 yaş ve altı katılımcıların muhasebeciliğin vergi mükellefini iş takibinden kurtaran bir meslek

TOPLUMDA MUHASEBE MESLEĞİNE YÖNELİK ALGI ANALİZİ: ORDU İLİ ALAN ARAŞTIRMASI

olduğuna ilişkin görüşlere ait puanları (3,83±0,98), diğer tüm yaş gruplarındaki katılımcıların puanlarından anlamlı düzeyde daha yüksektir.

“Muhasebecilik, vergi mükellefinin yaptığı işi kanunlara uygun yapmasını sağlayan bir meslektir” görüşüne ait puanların yaş gruplarına göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir (F=5,51; p<0,05). Farkın kaynağına ilişkin yapılan LSD post hoc testi sonuçlarına göre 20 yaş ve altı katılımcıların muhasebeciliğin vergi mükellefinin yaptığı işi kanunlara uygun yapmasını sağlayan bir meslek olduğuna ilişkin görüşlere ait puanları (4,15±0,87), diğer tüm yaş gruplarındaki katılımcıların puanlarından anlamlı düzeyde daha yüksektir.

“Muhasebeciler, vergi mükellefinin sadece muhasebe defterini tutarlar” (F=2,85; p<0,05) görüşüne ait puanların yaş gruplarına göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Farkın kaynağına ilişkin yapılan LSD post hoc testi sonuçlarına göre 41 yaş ve üzeri katılımcıların muhasebecilerin vergi mükellefinin sadece muhasebe defterlerini tuttuğuna ilişkin görüşlere ait puanları (3,43±1,27), 20 yaş ve altı (2,99±1,09), 26-30 yaş (2,92±1,15) ve 31-40 yaş (3,43±1,27) grubu katılımcıların puanlarından anlamlı düzeyde daha yüksektir.

“Muhasebecilik mesleğini yakınlarıma tavsiye ederim” (F=2,60; p<0,05) görüşüne ait puanların yaş gruplarına göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Farkın kaynağına ilişkin yapılan LSD post hoc testi sonuçlarına göre 21-25 yaş (3,31±1,29) ve 41 yaş ve üzeri (3,27±1,23) katılımcıların muhasebecilik mesleğini yakınlarıma tavsiye ederim ait puanları, 20 yaş ve altı katılımcıların puanlarından (2,77±1,28) anlamlı düzeyde daha yüksektir.

Muhasebecilerin yaptığı işin niteliği açısından algılanmasına ilişkin diğer görüşlere ait puanların yaş gruplarına göre anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir (p>0,05).

Tablo 13. Muhasebecilerin Yetki ve Sorumlulukları Açısından Algılanmasına İlişkin Görüşlere Ait Puanların Mesleğe Göre ANOVA Testi Sonuçları

İfadeler	Meslek	n	$\bar{X}$	SS	F	p	Anlamlı Fark
1. Serbest muhasebeci, mali müşavir ve yeminli mali müşavirler arasında fark yoktur. Hepsi aynı işi yapar, aynı yetki ve sorumluluğa sahiptir	A-Öğrenci	193	3,22	1,20	0,68	0,604	
	B-Memur	44	3,43	1,40			
	C-Çiftçi	15	3,27	1,33			
	D-Esnaf	38	3,34	1,12			
	E-Diğer	73	3,07	1,31			
2. Muhasebeciler, mükelleflerinin veri beyanının doğruluğundan devlete karşı sorumludurlar	A-Öğrenci	193	4,09	0,90	5,74	0,000	A,B,D>E
	B-Memur	44	3,84	1,20			
	C-Çiftçi	15	3,67	1,50			
	D-Esnaf	38	3,97	1,03			
	E-Diğer	73	3,40	1,35			
3. Muhasebeciler, mükellefin işi ile ilgili bilgi ve belgelerini sır olarak saklamakla yükümlüdürler.	A-Öğrenci	193	3,99	1,04	4,28	0,002	A,D>C,E
	B-Memur	44	3,55	1,21			
	C-Çiftçi	15	3,13	1,30			
	D-Esnaf	38	3,74	1,33			
	E-Diğer	73	3,47	1,45			

“Serbest muhasebeci, mali müşavir ve yeminli mali müşavirler arasında fark yoktur. Hepsi aynı işi yapar, aynı yetki ve sorumluluğa sahiptir” görüşüne ait puanların mesleğe göre anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir ($p>0,05$).

“Muhasebeciler, mükelleflerinin veri beyanının doğruluğundan devlete karşı sorumludurlar” görüşüne ait puanların mesleğe göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir ($F=5,74$; $p<0,05$). Farkın kaynağına ilişkin yapılan LSD post hoc testi sonuçlarına göre öğrenci ($4,09\pm0,90$), memur ($3,84\pm1,29$) ve esnaf ($3,97\pm1,03$) katılımcıların muhasebecilerin mükelleflerinin vergi beyanının doğruluğundan devlete karşı sorumlu olduğuna ilişkin görüşlere ait puanları, diğer meslek gruplarındaki katılımcıların puanlarından ($3,40\pm1,35$) anlamlı düzeyde daha yüksektir.

“Muhasebeciler, mükellefin işi ile ilgili bilgi ve belgelerini sır olarak saklamakla yükümlüdürler” görüşüne ait puanların mesleğe göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir ($F=4,28$; $p<0,05$). Farkın kaynağına ilişkin yapılan LSD post hoc testi sonuçlarına göre öğrenci ($3,99\pm1,04$) ve esnaf ($3,74\pm1,33$) katılımcıların muhasebecilerin mükelleflerinin vergi beyanının doğruluğundan devlete karşı sorumlu olduğuna ilişkin görüşlere ait puanları, çiftçi ($3,13\pm1,30$) ve diğer ($3,47\pm1,45$) meslek grubundaki katılımcıların puanlarından anlamlı düzeyde daha yüksektir.

Tablo 14. Muhasebecilerin Yaptığı İşin Niteliği Açısından Algılanmasına İlişkin Görüşlere Ait Puanların Mesleğe Göre ANOVA Testi Sonuçları

**TOPLUMDA MUHASEBE MESLEĞİNE YÖNELİK ALGI ANALİZİ: ORDU İLİ ALAN
ARAŞTIRMASI**

	Meslek	n	$\bar{X}$	SS	F	p	Anlamlı Fark
1. Muhasebecilik, vergi mükellefini iş takibinden kurtaran bir meslektir	A-Öğrenci	193	3,53	1,09	2,44	0,046	A,D,E>B,C
	B-Memur	44	3,02	1,27			
	C-Çiftçi	15	3,07	1,10			
	D-Esnaf	38	3,66	1,17			
	E-Diğer	73	3,49	1,32			
2. Muhasebecilik, vergi mükellefinin yaptığı işi kanunlara uygun yapmasını sağlayan bir meslektir.	A-Öğrenci	193	3,80	1,03	1,19	0,313	
	B-Memur	44	3,61	1,10			
	C-Çiftçi	15	3,27	1,28			
	D-Esnaf	38	3,61	1,15			
	E-Diğer	73	3,64	1,21			
3. Muhasebecilik mesleği, toplumda iyi kazandıran bir meslektir.	A-Öğrenci	193	3,56	1,03	0,49	0,744	
	B-Memur	44	3,55	1,07			
	C-Çiftçi	15	3,53	1,30			
	D-Esnaf	38	3,39	1,24			
	E-Diğer	73	3,37	1,26			
4. Muhasebeciler, vergi mükellefinin sadece muhasebe defterini tutarlar.	A-Öğrenci	193	3,03	1,13	0,98	0,417	
	B-Memur	44	2,98	1,07			
	C-Çiftçi	15	3,60	1,35			
	D-Esnaf	38	3,13	1,19			
	E-Diğer	73	3,11	1,15			
5. Muhasebeciler, toplumda saygınlığı olan kimselerdir.	A-Öğrenci	193	3,45	1,04	0,76	0,552	
	B-Memur	44	3,50	1,19			
	C-Çiftçi	15	3,00	1,00			
	D-Esnaf	38	3,42	1,18			
	E-Diğer	73	3,36	0,96			
6. Muhasebecilik, özellikle 1989 yılında çıkarılan meslek yasasıyla birlikte daha da önem kazanmış toplum katmanlarında algılanma düzeyi yükselmiştir.	A-Öğrenci	193	3,40	1,02	1,88	0,112	
	B-Memur	44	3,61	1,04			
	C-Çiftçi	15	3,40	1,24			
	D-Esnaf	38	3,76	1,05			
	E-Diğer	73	3,25	1,09			
7. Muhasebecilik, toplumda çok tercih edilen bir meslektir.	A-Öğrenci	193	3,45	1,12	1,40	0,231	
	B-Memur	44	3,27	1,00			
	C-Çiftçi	15	2,93	1,39			
	D-Esnaf	38	3,42	1,13			
	E-Diğer	73	3,18	1,10			
8. Muhasebecilik, toplumda çok iyi bilinen bir meslektir.	A-Öğrenci	193	3,44	1,12	2,20	0,068	
	B-Memur	44	3,30	1,15			
	C-Çiftçi	15	3,60	1,06			
	D-Esnaf	38	3,66	0,94			
	E-Diğer	73	3,07	1,33			
9. En iyi muhasebeci, en az vergi çıkaran muhasebecidir.	A-Öğrenci	193	3,05	1,31	0,63	0,6637	
	B-Memur	44	3,09	1,34			
	C-Çiftçi	15	3,07	1,53			
	D-Esnaf	38	2,95	1,33			
	E-Diğer	73	2,78	1,36			
10. Muhasebecilik mesleğini yakınlarıma tavsiye ederim.	A-Öğrenci	193	3,01	1,29	1,54	0,188	
	B-Memur	44	3,34	1,12			
	C-Çiftçi	15	3,33	1,35			
	D-Esnaf	38	3,47	1,31			
	E-Diğer	73	3,10	1,23			

“Muhasebecilik, vergi mükellefini iş takibinden kurtaran bir meslektir” (F=2,44; p<0,05) görüşüne ait puanların mesleğe göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Farkın kaynağına ilişkin yapılan LSD post hoc testi sonuçlarına göre öğrenci (3,53±1,09),

esnaf (3,66±1,17) ve diğer (3,49±1,32) meslek grubundaki katılımcıların muhasebeciliğin vergi mükellefini iş takibinden kurtaran bir meslek olduğuna ilişkin görüşlere ait puanları, memur (3,02±1,27) ve ifti (3,07±1,10) katılımcıların puanlarından anlamlı düzeyde daha yüksektir.

Muhasebecilerin yaptığı işin niteliği açısından algılanmasına ilişkin diğer görüşlere ait puanların mesleğe göre anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir ($p>0,05$).

SONUÇ

Muhasebe verilerinin anlamlılık düzeyini yükselten ve onları işlenebilir hale getiren muhasebeciler, işverenlerine, mükelleflerine, devlete ve topluma karşı sosyal ve ekonomik sorumluluk taşırlar (Kırlıoğlu,2003:59). Muhasebecilerin bu sorumluluğunu yerine getirmesindeki başarısı, toplumda kendilerinin ne kadar ve nasıl tanındıkları ile ilişkilidir. Dolayısıyla, muhasebecilik mesleğinin toplum tarafından doğru tanıtılması ve tanınması mesleğin saygınlığı, gelişimi ve geleceği açısından son derece önemlidir.

- Araştırmaya göre, SM, SMMM ve YMM unvanlarına ilişkin toplum yeterli düzeyde bilgiye sahip değildir. Fakat muhasebe mesleğinin önemi ve güvenirliği konusunda olumlu görüşün hakim olduğu söylenebilir.
- Araştırmaya göre, muhasebe mesleği ile ilişki içerisinde olan gruplar mesleğin yetki ve sorumlulukları ve mesleğin niteliği hakkında daha çok bilgi sahibi oldukları, meslek ile ilişki içinde olmayan grupların ise meslek hakkında yeterince bilgiye sahip olmadıkları tespit edilmiştir.
- Araştırmaya göre, Muhasebecilerin yetki ve sorumlulukları açısından algılanmasına ilişkin olarak cinsiyete göre anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiş ve katılımcıların öğrenim düzeyi, yaşadığı yer, yaş grupları ve mesleğe göre anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir. Muhasebecilerin yaptığı işin niteliği açısından algılanmasına ilişkin olarak ise, demografik gruplar arasında anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir.
- Özetle; toplumda mesleğin tanınırlığının yeteri düzeyde olmadığı sonucuna varılmıştır.

Bu sonuçtan hareketle, Muhasebecilik mesleğinin toplum tarafından doğru biçimde tanıtılması konusunda muhasebe meslek kuruluşlarına önemli görevler düşmektedir.

TOPLUMDA MUHASEBE MESLEĞİNE YÖNELİK ALGI ANALİZİ: ORDU İLİ ALAN ARAŞTIRMASI

Toplum tarafından mesleğin yanlış tanınması ve değerlendirilmesi mesleğin geleceğini olumsuz yönde etkilemektedir. Bu durumu önlemek için muhasebe meslek kuruluşları, her kademedeki eğitim kurumları ile işbirliği yaparak bilgilendirme amaçlı etkinlikler düzenleyebilir. Ayrıca basın yayın aracılığı ile mesleği tanıtıcı çeşitli çalışmalar yürütebilir.

KAYNAKÇA

ALTAN, Mikail. “Muhasebecilik Mesleğinin Toplumda Algılanma Biçimi Üzerine Bir Araştırma”, *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı:11, Yıl: 2004, s.29-54.

BÜYÜKÖZTÜRK, Şener. Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı, 14. Baskı. PEGEM Akademi, Ankara, 2011.

EKŞİ, İbrahim Halil, ÖZÇALICI, Mehmet ve BÜYÜKKONUKLU, Buket. “Meslek Algılanmasında Etkili Olan Faktörler: Muhasebecilik Örneği”, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Sayı: 52-Ekim, s.67-80, Yıl: 2011.

KARASİOĞLU, Fehmi ve ALTAN, Mikail. “Ülkemiz Muhasebe Meslek Mensuplarının Toplumun Çeşitli Katmanları Tarafından Algılanma Biçimi Üzerine Bir Araştırma”, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Sayı: 21, s.53-64, Yıl: 2004.

KIRLIOĞLU, Hilmi ve AKYEL, Nermin “Mesleki Etik ve Ülkemizde Muhasebe Denetimi” *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Sayı: 17, Yıl: 2003.

ŞENOL, Hasan. “Muhasebe Mesleğinin Toplum Tarafından Algılanması Üzerine Bir Alan Araştırması”, *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitü Dergisi*, Cilt.6, Sayı:11, Yıl: 2014, s.102-120.

TÜRMOB, 2017, <http://www.turmob.org.tr>